

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Zvolte položku.   bakalářské práce z Historie

Autor: Karel Kopenec

Název práce a bibliografické údaje: Československá rozvojová pomoc Alžírské demokratické a lidové republiky v letech 1962-1965

Autor posudku: Jakub Mazanec

A) Posouzení obsahu

Definice cílů práce, stanovení výzkumných otázek	velmi dobře
Metodologie práce	neprospěl
Koncepce a struktura práce	dobře
Práce s prameny	neprospěl
Schopnost analýzy, interpretace a kritického myšlení	neprospěl
Invenčnost a původnost	neprospěl

Pokud je potřeba, zejména v případě hodnocení „neprospěl“ doplňte hodnocení psaným komentářem:

Definice cílů práce, stanovení výzkumných otázek

Cíle práce jsou konkrétní, výzkumné otázky jim odpovídají, stálo by však zato je trochu více rozpracovat, například v duchu toho, co autor naznačuje v abstraktu.

Metodologie práce

Autor se snaží zodpovědět výzkumné otázky s využitím archivních dokumentů, o nichž nicméně nepíše nic víc než z jakých fondů, případně kartonů, pochází. Posoudit relevanci dokumentů je tak nemožné. Autor dále využívá pouhých 10 publikací sekundární literatury.

Koncepce a struktura práce

Autor se rozhodl rozdělit necelých 40 stran textu do 13 kapitol. Vznikly tak nestandardně krátké, jedno až čtyřstránkové, kapitoly, které nedrží pohromadě, zhoršují čitelnost textu a působí dojmem, že autor se jednotlivým podtématům věnuje pouze povrchně až

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

encyklopedicky. Doporučil bych spíše členění na 3-4 hlavní kapitoly s množstvím podkapitol. Takovéto dělení by také více odpovídalo cílům práce a výzkumným otázkám. Za problematickou považuji také část závěru práce, kde autor znovu zbytečně rekapituluje, z čeho čerpal, ačkoliv identické informace uvádí již v úvodu, kam tato pasáž patří.

Práce s prameny

Autor správně zacílil svůj archivní výzkum a zvolil relevantní archivy a fondy. Jakým způsobem pracoval s dokumenty z těchto fondů je však nemožno posoudit, protože zcela chybí odkazy na konkrétní dokumenty. Odkazování na celé fondy či kartony je nedostatečné a neumožňuje sledovat autorovy postupy, úvahy a relevanci jednotlivých dokumentů. Toto považuji za skutečně hrubý nedostatek. K práci s literaturou viz níže.

Schopnost analýzy, interpretace a kritického myšlení

Ačkoliv je práce představena jako analytický text, autor v něm analýzu příliš neprovádí. Většina kapitol je konstruována popisně – kdo, kdy a kam přijel, kolik, komu za co kdo zaplatil atp. V 7. kapitole dokonce autor pouze cituje z blíže nespecifikovaných dokumentů. Nejvíce se analýze blíží závěrečný odstavec kapitoly o pomoci v oblasti kultury (s. 35), kde autor kriticky uvažuje o plánované pomoci a dochází k nějakému obecnějšímu závěru. K literatuře autor kriticky téměř nepřistupuje – s ohledem na počet využitých publikací to vlastně ani nejde. Hodně kapitol stojí pouze na informacích z prací jednoho autora (většinou Petra Zídka).

Text obsahuje rovněž řadu faktických nepřesností, např. na s. 9: *Větší zájem o upevnění svých pozic v Africe projevuje Sovětský svaz (SSSR) až na počátku 60. let, kdy začíná mnoho afrických států získávat nezávislost, jako příklad lze uvést Maroko, Tunisko a Egypt.* – Egypt nezískal nezávislost začátkem 60. let.

V textu se také objevují pasáže, které do sebe nezapadají. Např. 3. kapitola se celá věnuje zevrubnému rozboru československo-sovětských vztahů v předválečné a válečné době, což s tématem nijak zásadně nesouvisí. Dále třeba analýza politiky Sovětského svazu vůči africkým zemím, kterou se autor rozhodl zařadit, je nedostatečná – nevysvětluje proč se Moskva začala v Chruščovově éře o země tzv. třetího světa zajímat, zcela zde chybí např. kontext dekolonizace, ale hlavně – relevantní literatura. Chybí rovněž jakákoliv úvaha o

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

vztahu československé a sovětské zahraniční politiky vůči třetímu světu (podřízenost vs. autonomie).

Invenčnost a původnost

Těžko hodnotit invenčnost a původnost, když není zřejmé, s jakými dokumenty a jakým způsobem autor pracuje.

B) Posouzení formálních náležitostí

Seznam pramenů a literatury, práce s literaturou	neprospěl
Poznámkový aparát	neprospěl
Formální struktura práce	dobře
Stylistická a jazyková úroveň	dobře
Přílohy (pokud jsou)	Zvolte položku.

Pokud je potřeba, zejména v případě hodnocení „neprospěl“ doplňte hodnocení psaným komentářem:

Seznam pramenů a literatury, práce s literaturou

Oceňuji, že autor pracuje s fondy z Archivu Ministerstva zahraničních věcí a Národního archivu, zvolené fondy jsou pro téma velmi relevantní. V textu bohužel zcela chybí odkazy na konkrétní dokumenty, opakovaná citace celých fondů, případně kartonů, které mnohdy obsahují desítky či stovky listin, je nedostatečná.

Seznam použité literatury je i na poměry bakalářské práce příliš skromný. Autor pracuje s pouhými deseti tituly, mezi nimiž jsou i vyloženě přehledové publikace (Zídek, Sieber), které se alžírské otázce věnují pouze okrajově a studentské kvalifikační práce (Studenovský). Z cizojazyčné literatury autor staví převážně na práci *Czechoslovakia in Africa, 1945–1968* od Philipa Muehlenbecka, který však de facto vychází ze stejných zdrojů jako Petr Zídek. V úvodu dále coby důležitou publikaci zmiňuje i knihu *Warsaw Pact Intervention in the Third World: Aid and Influence in the Cold War* od Muehlenbecka a Telepnevy, nicméně s ní následně nikde v textu nepracuje. Zcela chybí jakákoliv francouzsky psaná literatura věnující se např. Alžírské válce. Chybí řada zásadních prací k tématu studenoválečné

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

rozvojové pomoci obecně nebo vztahům mezi severoafrickými zeměmi a Východním blokem (např. práce Konstantina Katsakiorise, Jana Koury aj.). Z česky psaných děl autor vůbec nezmiňuje např. práce Vladimíra Nálevky (Čas soumraku) nebo Jiřího Hochmana (Svítání nad Džebely) – dobové reportážní dílo, které je sice těžce tendenční, ale jeho kritické zhodnocení by mohlo být zajímavým doplňkem této práce. Za zásadní nedostatek považuji absenci jakýchkoliv studií z odborných periodik.

Práce se zvolenou literaturou bohužel v textu ani poznámkovém aparátu nezahrnuje odkazování na konkrétní stránky, autor tedy nenaplnuje žádnou citační normu běžně užívanou pro kvalifikační práce na FF UK.

Poznámkový aparát

Až na tři výjimky (s. 9, s. 15, s. 22) autor s poznámkovým aparátem prakticky nijak nepracuje, nevyužívá ho k vysvětlení pojmů, doplnění informací k místům, událostem či osobám nebo odkazům na příbuznou literaturu. Odkazy na prameny a literaturu zahrnuté do poznámkového aparátu jsou neúplné a nesplňují kritéria kvalifikačních prací (viz výše).

Formální struktura práce

Z formálního hlediska je práce dělena do třinácti kapitol, které jsou velmi krátké – obvykle dvoustránkové, v několika případech dokonce kratší. Jednotlivé odstavce v kapitolách jsou potom odděleny nesmyslně velkými mezerami. Někdy mají odstavce pouze jeden, dva řádky. Takto složitě dělený text bohužel působí neúplně, nedotaženě a roztržštěně, což má negativní dopad na jeho čitelnost.

Stylistická a jazyková úroveň

Práce obsahuje velké množství pravopisných chyb a neobratných větných konstrukcí, např. *Se zvýšeným zájmem souvisí i Bandungská konference z roku 1955, která podnítila zvýšený zájem velmocí o státy třetího světa.* (s. 9) nebo *Alžírská lidová demokratická republika československou pomoc očekávala, protože potřebovala pomoc s obnovou, válkou zničené, infrastruktury.* (s. 44). Dvě chyby (jedna faktická a jedna pravopisná) se objevují již na titulní straně práce.

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Za problematické považuji též neustálé oscilování mezi užíváním minulého a přítomného času v deskripci událostí. Doporučil bych zvolit si minulý čas a držet se ho, užívání přítomného času se pojí spíše s publicistickým stylem psaní.

Autor také pracuje značně chaoticky s přepisy arabských jmen. Není zřejmé, podle jakého vzoru je píše / přepisuje – nikde to neuvádí. Např. na s. 14 píše „Gammál Násir“, přestože obecně užívaná česká varianta je „Gamál Násir“ a anglická „Gamal Nasser“. Arabská jména též nejsou přepisována jednotně, autor střídá různé varianty, což působí chaoticky a ztěžuje porozumění, např. na s. 26 používá varianty „Ahmed Ben-Bella“ a „Ahmed Ben Bella“.

C) Celkové zhodnocení

1) Celkové shrnutí (povinné, alespoň 500 znaků)

Karel Kopenc předložil práci, jejímž cílem mělo být zanalyzovat význam, podobu a vývoj československé rozvojové pomoci Alžírsku v rozmezí let 1962–1965. Jedná se o téma zatím málo prozkoumané. Svůj výzkum Kopenc postavil na dokumentech teritoriálních odborů z fondů Archivu Ministerstva zahraničních věcí a fondu prezidenta Antonína Novotného, který je uložen v Národním archivu. Práci dále opřel o sekundární literaturu české a anglické provenience, zejména o texty Petra Zídka.

Původní archivní výzkum je bezesporu silnou stránkou Kopencovy práce a je ho za něj třeba ocenit, na druhou stranu však práce vykazuje řadu zásadních nedostatků. Jde zejména o nedostatečné citování užitých pramenů (a literatury), které je, podle mého názoru, na hraně etiky akademického psaní a rozhodně neodpovídá standardům kvalifikačních prací odevzdávaných na FF UK. Dále potom Kopenc pracuje s pouhými deseti položkami sekundární literatury (v to počítaje i nepublikované studentské práce), což odpovídá spíše kratší seminární práci než práci bakalářské. V textu nebyla použita ani jedna studie z jakéhokoliv odborného periodika – česká ani cizojazyčná, přestože textů relevantních ke zkoumanému tématu existuje celá řada.

Dalším slabým místem předložené práce je roztržitost struktury způsobená velkým množstvím nestandardně krátkých kapitol, které nejdou do hloubky tématu. Problémem je též velké množství pravopisných chyb a nedomyšlených větných konstrukcí.

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Zejména s ohledem na výše zmíněné zásadní nedostatky bohužel nemohu tuto práci doporučit k obhajobě. Navrhuji hodnocení stupněm 4 – Nespěšně, aby měl autor možnost text přepracovat, zcela zásadní revizi vyžaduje formální stránka práce. Tento posudek záměrně koncipuji jako komplexnější zpětnou vazbu, která by autorovi snad mohla pomoci v odstranění zmíněných problémů.

2) Případně navrhovaná témata či otázky k obhajobě

-

3) Závěrečné doporučení

Práci **nedoporučuji** k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou **něprospěšně**

V Praze, dne 26.8.2022

Podpis: Jakub Mazanec